

ABONAMENTUL
 Pe un an . . . . . 24 Cor.
 Pe jumătate an . . . . . 12 "
 Pe 1 lună . . . . . 2 "
 Numi de Duminică pe un an 4 Cor.
 Pentru România și America 10 Cor.
 Pentru România și străinătate nr. de
 zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
 Deák Ferenc-utca nr. 20.

INSERTIUNILE se primesc la admī-
 nistrație.

Manuscripte nu se înapoiază.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Menirea „Asociațiunii“.

Departate de agitațiile politice, »Asociațiunea« intră într-o nouă fază de muncă rodnică, cuminte și românească. Cine va citi hotărârile luate zilele acestea de secțiunile ei științifice va striga cu bucurie: Iată, că în sfârșit, Asociațiunea și-a înțeles menirea!

O lungă epocă de orbicare și dibuire șovăitoare, dar și de muncă neconținută de întindere și organizare — aceasta au fost cei patruzeci și mai bine de ani ai »Asociației«. Nu a fost numai ușoară și repede de săvârșit, aceea de-a țese întinsa ei organizație din Torontal până în Săcuime, din Sibiu până în Sătmar.

În trecutul ei, se răsfrânge tot trecutul nostru din această epocă. Ea oglindește mentalitatea unei generații întregi și o epocă de fermentare și de formare a unei clase sociale de cărturari. Intocmai ca și politica noastră, organizarea și întărirea deplină a »Asociațiunii« a fost mai presus de toate chestia formării unei clase sociale care să o facă. În perioada ei atât de lungă de biocratism sec și sterp, de rapoarte și procese verbale, regăsim pe bătrânii noștri doctrinari și teoreticieni greoi și lipsiți de simțul practicității și al vieții reale care au făcut pasivitatea politică.

Ajunsă la capătul lungii ei constituirii și organizării, »Asociația« se găsea la o răspântie. Ea putea să aleagă drumul nizuinelor și planurilor mari de înaltă muncă științifică, drumul vrierilor fără hotară care însă nu se înfăptuiesc niciodată. Era un drum înflorit și amăgitor din cale atară

care s'ar fi sfârșit cu o mocirlă. Dar »Asociația« a rezistat acestei ispite. Ea a apucat drumul cel prăfuit dar tare al putințelor modeste și realizabile.

Generația cea veche este tot mai mult înlocuită prin generația cea nouă plină de un neastâmpăr, de un dor tineresc de muncă productivă. Este aceeași generație care a făcut și politica cea nouă. Deși departe de politică, activitatea cea nouă a Asociațiunii răsare din același izvor ca activitatea parlamentară. Ea a făcut și Asociației o infuziune de sânge nou și tineresc, dar și de simț practic.

Azi Asociațiunea nu mai vrea să fie o academie, o înaltă corporație științifică și literară, dar nici nu poate rămânea o simplă societate de popularizare a științei și culturii. Ea trebuie să caute calea de mijloc între aceste două păstrând câte ceva din atributele amândurora.

Hotărârile secțiunilor ei pe cari le publicăm azi dovedesc că ea a înțeles pe deplin această menire. Ele servesc un scop îndoit, întâiu cultivarea tuturor științelor și cunoștințelor cari se referă la poporul nostru din Ungaria și al doilea răspândirea culturii în popor.

Pentru scopul cel dintâiu s'a luat hotărârile secțiunii istorice: dicționarul geografic și cel toponomastic al teritoriului locuit de români (firește tot cu privire la Ungaria). Folosul acestor lucrări nu-l va tăgădui nimeni. De câte ori nu s'a simțit la noi trebuința unui dicționar care să cuprindă toate numele de localități locuite de români în Ungaria! Nimirile românești izgonite din domeniul serviciilor publice, cele ungurești sunt impuse până și tuturor serviciilor publice româ-

nești ale bisericii. Ba până și în gura poporului vedem că numele oficiale ungurești adesea ajung să înlocuiască pe cele românești. Situația aceasta este nu se poate mai primejdioasă. Printr'un uz îndelungat, nimirile românești, cari de cele mai multe ori sunt cele originale și firești, ar putea să se piarză tot mai mult până vor dispărea cu desăvârșire.

Dacă în lupta asta dintre nimirile românești vechi și cele nouă, oficiale, acestea ar triumfa, ele ar schimba tot caracterul, tot aspectul acestor locuri. Eliminând din sufletele urmașilor noștri nimirile românești, ele ar ajunge să le dea până și lor convingerea că ei, locuitorii băștinași, nu sunt decât un popor de venetici și că locurile acestea trebuie să redevină ceea ce au fost, adică ungurești.

Mântuind deci această parte din comoara limbii românești, Asociațiunea, mântuiește ceva din însăși ființa noastră etnică, mântuiește caracterul românesc vechiu de aproape două mii de ani.

Dicționarul toponomastic ne va face un alt serviciu. Nenumăratele numiri de văi, dealuri, lunci, râpe, poieni etc. ale Ungariei românești sunt produsele geniului creator al limbii noastre și poartă pecetea celui mai adevărat românism. Filologia și istoria, cunoașterea limbii și a originilor noastre vor dobândi o puternică pârghie de înaintare. Când toate izvoarele aceste de românism vor fi captate, când toate aceste comori de limbă românească, de urme de trecut românesc vor fi exploatare, o nouă lumină se va răspândi asupra atâtor puncte întunecate sau nedeslușite ale trecutului nostru.

Toate apele vii ale ființei și ale viitorului

FOIȚA ORIGINALĂ A «TRIBUNEI».

Băile Slănic (Moldova).

O vale d'o rară frumsețe, ascunsă între munți cu păduri seculare de brazi, toată ziua însă în bătaia soarelui; izvoare d'o hogăție fără seamăn; instalațiuni balneare moderne, conduse de un medic european, — iată ce este Slănicul din Moldova. Pentru noi, românii din statul ungar, băile acestea sunt cu atât mai accesibile, cu cât de ori unde, ajungem la hotar (Ohimeș) cu un bilet de zonă, trecând prin Brașov și Tușnad, iar dela hotar, prin Târgul Ocnei, ajungem aici în câteva ore și cu puțină cheltuială (vre-o 6 lei de persoană).

Foiletonul acesta nu este de altfel destinat să dea o descriere a drumului minunat până aici, nici a Slănicului, proprietate a Eforiei S-tului Spiridon din Iași, ci să dea indicațiuni asupra rostului acestor băi, cele mai vestite în România și cari pot rivaliza cu ori ce băi similare din străinătate.

De trei săptămâni, de când sunt aici, am văzut apoi, că și viața e cel puțin cu 40 o/o mai ieftină decât la băile cele mai păcătoase și mai neînsemnate din Ungaria și Transilvania.

Băile Slănic din Moldova au o reputație bine stabilită atât prin bogăția și varietatea principiilor minerale ce conțin, cât și prin marele număr de pacienți cari s'au vindecat la Slănic. Analizele făcute au arătat că apele minerale de băut dela Slănic, ca compoziție chimică și ca efecte terapeutice sunt similare cu apele dela Karlsbad, Vichy, Marienbad, Ems, Kissingen, etc. iar apele

pentru băi sunt similare cu cele dela Kreutznach, Franzensbad, Aix-les-Bains, etc.

Izvoarele minerale dela Slănic sunt următoarele:

A) Izvoare alcaline Chlorosodice bicarbonate nr. I, III, VI pentru băut. — Nr. II, VI, VII pentru băi. B) Izvoare alcaline feruginoase nr. VIII pentru băut. C) Izvoare feruginoase nr. IV, V pentru băi.

Aceste izvoare se întrebuintează cu mare succes și dau rezultate admirabile în următoarele boale: Tubul digestiv și anexe. Boale de stomach și intestine: dispepsii, hyperchlorhidrie, gastrite cronice, dilatație de stomach, atonii gastro-intestinale, constipația obișnuită etc. Congestia ficatului, stază în vena porta, gravelă etc. Aceste ape au așa reputație pentru boalele tubului digestiv încât multe persoane cari au frecventat Karlsbad, Marienbad, Kissingen, Vichy etc., și-au găsit vindecarea numai la Slănic.

Aparatul respirator. Bronchite cronice, emfisem pulmonar, pleurisi, adesive, cataruri nasale și laringite cronice etc.

Aparatul urinar. Cataruri cronice, uretrite, blenoree, goutte militaire, cistite, pielite, nisip în rărunchi și urină, sifilis: boale de femei (metrite și exudate cronice).

Boale nervoase, boale generale și prin încetinire de nutrițiune: artrism, reumatism, gută, obesitate, scrofulosa, anemia, cloranemie, neurastenii, isterie, surmenaj, migrene, nevralgii, nevrite, intoxicații alcoolice etc.

Se vede dar că numărul izvoarelor este atât de bogat și întrebuintarea lor așa de multiplă, încât se poate afirma că este un adevărat miracol

de a găsi la Slănic, izvoarele dela Vichy, Ems, Kissingen, Karlsbad, Marienbad etc.

Pe lângă acestea, izvorul nr. I este cea mai bună apă minerală de masă, beută simplă sau cu vin; este perfect digestivă și diuretică.

Pentruca efectele miraculoase ale apelor de beut să nu fie diminuate întru nimic, restauratorii sunt obligați ca să pregătească bucate compatibile cu apele minerale, așa cum se face la Karlsbad și alte stațiuni balneare similare.

Hydroterapia. Stabilimentul de Hydroterapie este dirijat de dl dr. Al. Brăescu; d-sa în calitate de medic specialist în boalele nervoase și de stomach a vizitat și studiat pe loc, în mai mulți ani de rând, cele mai mari stațiuni balneare și stabilimente de Hydroterapie din Europa, și în special din Scoția, Anglia, Franța, Germania, Svițera și Austria. D-rul Brăescu aplică deci Hydroterapia după sistemele cele mai științifice și moderne ce a văzut și studiat în aceste țări.

Stabilimentul de Hydroterapie dela Slănic este din nou instalat pe baze absolut științifice și îndeplinește toate condițiunile cerute de Hydroterapie modernă: apa este de izvor, are o temperatură de 10° R și o presiune de 3 atmosfere, presiune care variază după voință și este măsurată cu precizie cu ajutorul unui manometru. Amestecătorii dușurilor ecoseze sunt prevăzuți cu termometre cari indică în mod precis temperatura apei ce se întrebuintează.

Posedând deci acești doi factori capitali în Hydroterapie (presiune și temperatură), aplicațiunile hidriatice se fac în mod riguros științific, iar rezultatele terapeutice sunt salutare.

Instalația băilor minerale calde. — Este cunos-

nostru curg din popor. Democratismul în cultură ca și în politică rămâne singura direcție românească și vitală pentru dezvoltarea noastră. Cu cât prin cultura noastră vom rămânea mai aproape de popor cu atât românismul nostru va fi mai verde, mai neatinș și mai curat, și iarăși cu cât ne vom depărta mai tare de popor, cu atât mai mult ființa noastră românească se va șterge și vom fi expuși desnaționalizării.

Dar orice cultură, prin elementele ei străine de popor, ne depărtează în mod fatal de el. Ne rămâne deci sau să rămânem și noi în urmă pentru a nu ne depărta de el, sau să-l punem și pe el în mișcare înainte, pentru ca distanța dintre noi și el să nu crească. Firește, vom alege alternativa din urmă.

Acesta este al doilea scop pe care și-l a ales »Asociațiunea«: popularizarea culturii. Nici un cuvânt de laudă, ori cât de superlativ și ori cât de darnic risipit, nu ar putea să proslăvească îndestul această acțiune.

»Asociația« a fost și aici cuminte și chibzuită. Ea și-a cumpănit bine voința cu puțința, scopul cu puterile ei și s'a ferit de planurile frumoase și încântătoare cari se făuresc adesea, dar nu se realizează nicicând. Conferențe pentru popor, cărți pentru copii la limita cea mai de jos a ieftenătății, studierea locuinței și a alimentației țărânului nostru spre a-l îndrepta pe calea cea bună — acestea sunt mijloacele. Ele nu întrec puterile »Asociației« și servesc același scop de vulgarizare a culturii și a bunei stări.

Nimeni nu se va mai îndoi de-aici încolo că »Asociația« a ieșit cu totul din epoca de tângire și stagnare. Atâta vreme ea nu a făcut altceva decât să ne ceară jertfe. Dar nu am hrănit-o înzadar cu atâtea sucuri, căci acum ea începe să ne dea roadele cele mai frumoase și mai dulci. Prin activitatea ei, ea nu devine numai un factor al progresului nostru cultural, ci și al celui național și politic.

Căci fără să vrea și fără să poată fi în-

vinuită pentru asta, »Asociația« servește indirect și politica noastră. Niciodată politica nu se va putea desface de cultură. Ele totdeauna se vor înfruri, se vor sprijini și roadele uneia vor fi gustate totdeauna și de cealaltă. Ca două surori dulci ele merg mână 'n mână și depun roadele muncii lor la picioarele națiunii-mame.

Declarația lui Wekerle. Prim-ministrul Wekerle a făcut ieri următoarea declarație privitor la pactul dintre Austria și Ungaria și ridicarea contingentului militar: Consiliul de miniștri ținut azi nu s'a ocupat cu nici o chestie referitoare la pactul dintre noi și Austria, ci numai de chestia croată și altele de însemnătate mai mică. Chestiile curente, de a doua mână trebuiesc cu atât mai de grabă rezolvate, cu cât nu se va ține șase săptămâni de rând consiliul de miniștri. Despre ridicarea contingentului militar acum nici vorbă nu-i. În general guvernul n'a tranșat încă chestia aceasta. Punctul meu de vedere l-am arătat de repețiteori în cameră și de atunci situația nu s'a schimbat de fel. Multora le place a aduce chestia militară tot mereu pe tapet, așa că guvernul d'abia mai poate să desmințească versiunile, cari nu se bazează pe nimic real. Chestiile militare nici nu au fost discutate până acum.

Continuarea consiliului ministerial. Consiliul ministerial de ieri a fost continuat azi, după ce sfatul de ieri — scriu ziarele — a fost întreg consumat de rapoartele prezentate de ban în chestia croată. Miniștri erau de față în număr complet.

Convocarea dietei. Ziarele ungurești aduc știrea senzațională, că deputații croați ar fi decizi să ceară convocarea dietei pe ziua de 19 Septembrie, aniversarea nașterii lui Kossuth Lajos. Dieta precum se știe n'a fost ajurnată prin rescript regal, ci și-a luat singură vacanțe. În cazul acesta regulamentul dă drept la 40 de deputați să ceară iar pe prezident il obligă să convoace

camera. Deputații croați sunt deci în situație de a putea convoca și d'aci credem că s'a născut și senzația aceasta, căci motivele înfățișate de ziarele ungurești, că convocarea s'ar face pentru a demonstra cu numele lui Kossuth Lajos, chiar la ziua sa aniversară, că pretențiile croaților sunt juste, sunt cam slabe.

»Situația nu-i ușoară!» Ministrul de comerț Kossuth Ferencz, interviewat de un gazetar a desmințit știrile ziarelor că *transacția cu Austria ar fi un lucru împlinit* și că cvota și prolongirea privilegiului de bancă până la 1917 ar fi deja lucruri tranșate.

Vorbind despre problemele politice ce se așteaptă la toamnă ministrul a zis:

— *Situația nu-i ușoară!* Afacerile sunt de o așa natură încât în deplina conștiință a răspunderii mele, din motive de oportunitate, nu mă pot pronunța asupra lor.

Ca privire la chestia urcării contingentului militar, ministrul a declarat categoric că aceasta nu este deloc actuală și *nici nu va fi în anul acesta și în prima jumătate a anului viitor.*

De unde urmează că dl Kossuth este în credința că și în prima jumătate a anului viitor să stee lângă oala cu carne.

Din România.

Situațiunea financiară — scrie »Secolul« este relativ din cele mai excelente cu toate numeroasele dezastre pe cari le-a suferit avuția publică în acest an.

Incasările fiscalului sunt normale; ba la impozitele indirecte sunt chiar mai bune ca în anul trecut.

În urma acestei stări înfloritoare, dl Emil Costinescu a făcut un referat în ultimul consiliu de miniștri conchizând că măsurile externe de precauțiune luate în Martie nu mai au nici o rațiune.

În consecință toate ministerele au fost autorizate ca în limitele bugetului să angajeze toate lucrările proiectate pentru acest an.

Misiunea persană în Sinaia. Ieri dimineață au vizitat școala de artilerie și geniu și cazarma jandarmilor călări; după amiază pirotehnia și arsenalul.

Azi dimineață, la orele 8, misiunea extraordinară persană a plecat la Sinaia. La amiază a fost primită în audiență solemnă de către M. S.

cut inconvenientul serios ce prezintă la Slănic instalația băilor minerale calde în vechile barace. Anul acesta aceste băi sunt instalate în parterul hotelului Racovița; instalația este modernă și îndeplinește toate condițiile cerute de știința balneologică modernă. Sunt în total 56 cabine foarte luxos mobilate, iar căzile pentru băi sunt în faianță.

Electricitate medicală. — Fiindcă în boalele nervoase — cari sunt legiune la Slănic — energia electrică este un puternic agent terapeutic, de aceea s'a montat o completă instalațiune de electricitate medicală și anume: curenți faradici, curenți galvanici, o puternică mașină electrică statică, aceste din urmă foarte eficace în neurastenii, surmenaj, reumatism cronic, etc. Se vor asocia deci efectele terapeutice ale electricității cu acele ale apei cari sunt specifice în un mare număr de boale nervoase.

Aerul comprimat. — Cura de aer comprimat este una din specialitățile cele mai importante ale Slănicului. Această cură este cu atât mai căutată, cu cât Slănicul fiind situat în mijlocul munților, are un aer foarte pur și îmbalsamat cu brad; sistemul de inhalație ce se întrebuintează este acela dela Reichenhall.

Tot pentru aerul său curat, pentru clima sa constantă, ferit de vânturi, Slănicul este o stațiune climaterică din cele mai importante pentru anemici, scrofuloși, surmenajați, debili, convalescenți etc.

Inhalații. — S'a instalat la Slănic un stabiliment special de inhalații după sistemul dela Ems și Oieichenberg; inhalațiile se fac cu diferite substanțe medicamentoase și cu ape minerale de Slănic.

Aceste inhalații sunt foarte folositoare în diferite boale cronice ale nasului, faringelui, laringelui și pulmonilor.

Masajul. — Agentul terapeutic mecanic, masajul care este atât de eficace cu tendințe la anchiloză (ingrașare), atonii gastro-intestinale etc. se va practica pentru prima oară în România — după sistemul dela Aix-les-Bains, adică masajul sub duș.

Distrațiile. — Slănicul este cunoscut ca stațiune balneară cea mai mondenă din țară, este Aix-les-Bains al României; la Slănic își dă întâlnire toată lumea elegantă și aleasă, care dorește să petreacă agreabil timpul de vacanță. Între distrații putem cita Casinul regal monumental, în care este cercul, sala de biliard, sale de conversație separate pentru doamne și domni, cășori, cabinet de lectură cu jurnale străine și române; apoi magnifica sală de teatru, unde se dau reprezentații teatrale, concerte, baluri, conferințe, matinele literare și artistice etc.

Diferite jocuri, precum: Lawn-tennis, croquet, Foot-ball, bătaie de flori etc. astfel atât sexul frumos cât și intelectualii vor găsi un adevărat regal la Slănic.

Preumblările prin parc, pe splendida terasă, precum și excursiunile în împrejurimi (Dobru, Puf, Poiana-Sărată etc.) sunt căutate chiar de persoanele cu gusturile cele mai dificile și rafinate.

Muzica regimentului 4 de roșiori »Principesa Maria« atât de mult apreciată în sezoanele trecute de vizitatorii Slănicului, defectă publicul și vara aceasta în tot timpul stagiunii.

Ecleraj electric. — Intreaga stațiune balneară

este iluminată electric și posedă postă, telegraf, telefon, farmacie completă, înzestrată cu toate medicamentele necesare.

Vieța la Slănic. — Băile Slănic erau aproape inaccesibile din cauză că prețurile nutremântului ale băilor, ale hotelurilor erau prea ridicate. Epitropia în cei cinci ani din urma a redus prețurile în așa proporție încât le-a pus în raport cu mijloacele de traiu ale diferitelor clase sociale, ceea ce a provocat o afluență considerabilă de vizitatori cari s'au folosit de eficacitatea apelor miraculoase dela Slănic. Această considerațiune a determinat epitropia de a continua să mergă pe această cale spre folosul suferinzilor. Se va putea deci trăi la Slănic în bune condițiuni chiar în sezonul mare și cu 5 lei pe zi (astfel distribuții: odaia 1.50, masa 2.50 și baia 1 leu).

Oteluri. — Slănicul e cunoscut prin otelurile sale foarte confortabile, luxos și cu gust mobilate, precum: Racovița, Cerbu, Pufu, Zimbru, Administrația etc. cu prețul dela 1 leu 50 bani pe zi în sus odaia.

Pe lângă oteluri mai sunt vile particulare: Scurtu, Sion, Marțian, Petrescu, Codrescu, Munteanu, Anastasiu, Smera, Robescu, Pantazzi, Langa, Gheorghiu, Dimitriu, Bobinca etc. care se închiriază în totul sau cu apartamente, având tot confortul.

Restaurante de primul rang, cu bucătărie franceză și română, table d'hôte sau à la carte cu prețuri dela 3—7 lei pe zi. Pentru abonați reduceri la prețuri.

Prețul băilor. — Dimineață o baie minerală caldă lei 2.50, după prânz 2.—, o aplicație de hidroterapie 1.50, două aplicații de hydr. în

Regele, Mareșalul Mirza Moayed a înmănat M. S. Regelui o scrisoare autografă a Șahului prin care-i notifică suirea sa pe tronul imperial al Persiei.

La ora 1 un dejun de gală s'a dat la castelul Peleş în onoarea misiunii.

Misiunea va părăsi țara Joi.

Preoții catolici și răscoalele. Cetim în »Voința Națională«: Arhiepiscopul catolic Netzammer din București a crezut că e bine să iasă din rezerva pe care i-o impunea ministerul său și misiunea oficială cu care este învestit, spre a da la lumină o broșură asupra religiei de stat din România și răscoalele țărănești.

În această broșură, înaltul prelat se silește a pune în evidență, între altele, că pe când preoții catolici din Moldova și-au făcut datoria și au putut ține în frâu pe credincioșii lor, ai noștri n'au vrut sau n'au putut face nimic, ba s'au pus pe alocuri în capul răsvrătiților, în timp ce șefii lor ierarhici, cu totul străini de populație, refuzau să se coboare în mijlocul lor.

Nu voim să examinăm întru cât menținerea ordinii, în satele locuite de catolici, ar fi datorită exclusiv influenței preoților acestora, dar dacă clerul catolic este așa de superior și așa de influent, încât poate stavili numai cu cuvântul o mișcare socială, naște pentru noi nedumirirea cum se face, că în sudul Franței, preoții n'au putut împedeca mișcarea podgorenilor, foarte vie și violentă? Cum se face, că în Italia același cler foarte puternic, n'a fost în stare să stăpânească răscoalele țărănești din provincia Ferrara? Cum se face, în sfârșit, că însași în Spania, țara clasică a catolicismului, agitațiunile agrare, ca cele din Andalusia, nu mai contesc?

Nedumirirea noastră, în această privință, este cu atât mai mare, cu cât nu ne putem închipui că reprezentanții catolicismului din aceste țări sunt mai puțin culti, mai puțin activi sau energici și cu mai puțină influență în sinul populațiilor decât cei aflați la noi în țară.

Ori, poate, numai cei dela noi au primit darul de a stavili răscoalele?...

Principele Ferdinand va face o excursiune de vre-o zece zile prin țară, însoțit fiind de dl ministru Brătianu.

Cererea de liberare a dlor Kogălniceanu și Vălescu. Luni a venit înaintea curței cu jurați cererea de punere în libertate pe cauțiune a dlor V. Kogălniceanu și Al. Vălescu, acuzați ca autori morali ai răscoalelor țărănești.

Ședința a fost secretă. La orele 2 și jumătate au fost introduși domnii Kogălniceanu și Vălescu.

N'au fost admiși a asista la judecare decât advocații și membrii familiilor dlor Kogălniceanu și Vălescu.

Publicul care se adunase în număr mare a fost oprit de soldații postați pe la intrări a pătrunde măcar în curtea localului.

Advocații pledând cererea de punere în libertate, Curtea intră imediat în judecarea procesului.

Curtea trecând în camera de deliberare și după 50 minute, aduce rezultatul prin care respinge cererea de liberare pe cauțiune a lui Kogălniceanu și Vălescu pentru motivele cari se vor vedea la dosarul cauzei.

După aceasta Kogălniceanu și Vălescu sunt transportați în trăsura de către directorul temniței dl Vărăbănescu, la penitenciar.

Afară aștepta foarte multă lume asupra cărora rezultatul curței a produs o tristă impresie.

Numiri. Regele a semnat decretul prin care d-nii Em. Culoșu, N. Moroianu, Ștefan Ioan și căpitan C. Slătineanu au fost numiți membri în consiliu de administrație al casei de depuneri, în locul dlor C. C. Bacalbașa, N. P. Ioanovici, I. Heliade-Rădulescu și D. Hernia.

D. Stere și amnestia. D. C. Stere publică în ultimul număr al revistei »Viața Românească« un articol intitulat »Amnestia«.

Dsa spune la început că în viața popoarelor sunt împrejurări, când amnestia este singurul mijloc demn de a rezolvi o situațiune, mijloc impus și de elementarul simț de umanitate și de înalta rațiune de stat.

După dsa, mișcările revoluționare, când cuprind masele populare adânci, se caracterizează tocmai printr-o astfel de suspendare a ordinii stabilite.

»Intr'un războiu civil, însă, ca în toate războaiele, nu sunt în față criminali și oameni ai legii — ori-cari ar fi aparențele — ci două tabere dușmane«.

Dsa dovedește apoi că ceea-ce s'a întâmplat în Martie trecut la noi în țară a fost pur și simplu un războiu civil.

Represiunea însă, oricât de cruntă ar fi, nu numai că trebuie exercitată în anume forme legale, dar ea nu poate fi îndreptată, decât împotriva celor ce sunt personal vinovați, pe când un act de războiu, nu e dominat decât de un singur scop: biruința cu orice preț. »Când o ce-

tate e asaltată, spune dl Stere, cine se mai gândește la suferințele populațiunii pașnice și nevinovate.«

Mișcarea aceasta revoluționară nu s'a născut dintr'o acțiune politică conștientă și organizată, ci numai din izbucnirea elementară a patimilor pornite de suferinți nespuse. Mișcarea aceasta oricât de legitime ar fi în sine revindcărilor populare — nu poate să ducă decât la anarhie.

Anarhia însă nu e o stare socială definitivă, ea duce la o nouă ordine.

Dupăce ordinea a biruit, cea dintâi grijă a învingătorilor trebuie să fie reînnoirea contractului social.

Aceasta nu se poate face însă prin dominațiunea brutală, ci numai prin împăciuirea sufletelor, prin uitare și iertare, prin înfrățirea învingătorilor și a învinșilor.

»Să întoarcem mai curând, spune dl Stere, această pagină tristă a istoriei noastre, pentru cari suntem responsabili în primul rând noi, cei cari am lăsat ca dureri nealinate să dea naștere la atâtea patimi și la atâtea ură, noi, nu cei nenorociți orbiți de suferință, din satele întunecate.

Dl Stere spune că își dă seamă că amnestia nu poate să plece dela parlament, dar după cum manifestul de reforme a fost dat în numele regelui, tot astfel și amnestia tot dela el trebuie să vie.

După amnestie, prin realizarea reformelor făgăduite, ni-se va deschide o nouă pagină a istoriei noastre.

Ședințele secțiunilor științifice ale „Astrei“.

— Raport special al »Tribunei«. —

Secțiunile științifice ale »Asociațiunii« au ținut Duminecă și Luni trei ședințe plenare în următoarea ordine:

Duminecă înainte de prânz a fost prima ședință plenară a secțiunilor literare și științifice.

După prânz fiecare secțiune a ținut în parte ședință discutând materiile ei speciale.

Luni a. m. a fost a 2-a ședință plenară în care s'a dat cetire rapoartelor fiecărei secțiuni. În sfârșit a treia ședință s'a ținut după prânz, încheiându-se desbaterile.

Rezultatul lor este acesta:

Membrii corespondenți în secțiunea istorică au fost aleși domnii S. Secula, profesor în Arad și căpitanul Marțian din Năsăud. Premiul de 300 cor., pus pentru lucrarea cea mai bună literară prezentată la concurs, s'a propus a se da domnului I. Agârbiceanu, pentru novelele »Dela țară«,

aceeaș zi 2.50, o aplicație de hidroterapie cu masaj abd. 2.—, un masaj general 2.—, o baie minerală rece în bazin 1.—, o baie rece de piscină cu dușuri —.70, o ședință de aer comprimat 2.—, o ședință de inhalație lei 2.— Pentru copii până la etatea de 7 ani prețurile băilor reci și ale inhalațiilor sunt pe jumătate.

S P A S M.

Când dragostea în sânu-ți se aprinde
Ce dulce rai îți pare-a ta vieță!
Tu crezi că ți-se 'ntramă ori-ce vis,
Și ori-ce dor ce inima-ți cuprinde,
Că drumul fericirii-ți stă deschis...
(Cei înțelepți mereu așa ne 'nvață).

Dar vremea perde, mult, nepăsătoare,
A tale dulci iluzii, fără milă,
Și îți pălesc și dragii obrăjori...
Tu vezi că bucurii vieța n'are,
Te îngrozești de munca-ți fără sporiu
De traiul tău, ce-l porți mai mult de silă.

Și te gândești la vremea de iubire:
Nădejdea îți era nemărginită —
Și te-ai ales la urmă cu nimic,
Te 'neacă plânsul în nedumerire
»Dar altcum sufletu-mi era pitic«.
Se zbate inima ta amăgită.

Un dor nebun cuprinde 'n amăgire
Ființa ta, un dor amar fierbinte:
De-ar fi un vis trecutul împlinit,

De ai putea să-l ștergi din amintire
Cum ștergi de ușor un calcul, de-i greșit
Ca iar să 'ncepi, — acuma mai cuminte...
Bp. 1/VI 1907. I. Deliu.

VERS NAȚIONAL.

De Teodor Lația, plugar.

Măi române dela munte
Mai ridică-ți a ta frunte
Și te uită 'n jur de tine
Vezi cine-ți voiește bine.
Frunză verde rosmărin
Romănu care-i român,
Nu se lasă înșelat
Fie măcar spânzurat.
Frunză verde ghiocci
Românii care-s mișei,
Ei pe strâmb se pun de joară
Pe români ca să-i doboară.
De iar bate Precesta
Românii cari fac așa,
De ce doamne nu-i trăsnești
Nația s'o curățești!
Românii adevărați
Și la minte luminați,
Își iubesc neamul și țara
Dar nu ciuda și ocara.
Hai români să ne lăsăm
Ciudă să nu mai purtăm,
Ci domnii să ni-i iubim
Și cu toți una să fim.
Mândrii noștri deputați
Sunt români adevărați,
Sunt români cu multă carte

Și vreau la țară dreptate,
Îi cunoaștem că-s români
Fie ciudă la străini,
Cu deputații noștri ținem
Iar cu ei români ținem.
Străini nu ne mai lipsesc
Prea rău ne baijocoresc,
Înzadar darea o dăm
Și tot drepturi nu avem,
Nu-i destul că plătim dare
Și românul drept nu are,
Ba mai zic și-o vorbă proastă
Că aici nu-i țeara noastră.
N'auziți măi români frați
Cum zic la ai noștri deputați,
Vorbe rele ce gândești
Și-i mână la București.
Plânge inimioara mea
Când aud o vorbă rea,
Căci ca oaspeți ni-s veniți
De coala de peste munți.
Doamne cum mai poți răbda
Oamenii de zic așa,
Zică doamne ce le place
Ni-s români n'au ce ne face.
Din fundul Ardealului
Aud glasul omului,
Ce zice despre români
Că-s veniți din țări străini,
Frunză verde pom chitat
Sunt român dela Bănat,
Zică cine ce-a vrea
Aceasta e țeara mea.

(Ohaba Mutnic.)

iar cel din anul trecut, tot de 300 coroane dlui Z. Bârsan, pentru volumul »Ramuri«. Au fost apoi recomandate »Asociațiunei« spre cumpărare pe seama bibliotecilor populare scrierile domnilor Silvestru Moldovan și Iuliu Groșorean. Raportul secțiunii literare asupra tuturor lucrărilor prezentate la concurs, cetit de dl referent. And. Bârsanu, a fost o lucrare foarte frumoasă, și a fost ascultat cu viu interes.

În activitatea secțiunilor se constată un progres crescând. Toate secțiunile s'au achitat în chip conștient de îndatoririle impuse lor prin hotărârile ședințelor plenare din anul trecut.

Secțiunea istorică a început să tipărească un dicționar al tuturor localităților cu populație românească din Ungaria.

Dicționarul se va alcătui din trei părți. Partea întâia va cuprinde numele românesc al comunelor, după care se va pune numele oficial (unguresc), apoi cel nemțesc și cel latinesc, comitatul, posta ultimă, parohia, dieceza la care aparțin parohiile din comună, în sfârșit numărul sufletelor, arătându-se numărul românilor și al celorlalte naționalități.

Partea a doua a dicționarului va cuprinde în șir alfabetic numirile oficiale după cari vor urma cele românești, nemțesti și latinești.

Partea a treia va cuprinde numele nemțesti cu corespondențele lor românești și ungurești.

Tipărirea acestui dicționar s'a început sub îngrijirea membrilor Nicolae Togan și Silvestru Moldovan.

Secțiunea istorică a mai hotărât adunarea materialului trebuitor pentru publicarea unui dicționar toponomastic al teritoriului locuit de români în Ungaria. Acest dicționar va cuprinde toate numirile de văi, dealuri, părți de ale hotarelor din comunele locuite de români cu explicațiile acestor numiri, cu legendele referitoare la ele cari circulă prin popor, apoi toate numirile de familii și porecele și numele de botez, și cu numele de botez obișnuite la popor. Pentru adunarea acestui material se vor distribui cât mai multe chestionare tipărite, trimițându se la adresa persoanelor potrivite de a da lămuririle acelea.

Secțiunea științifică a fixat materialul conferințelor pentru popor din domeniul științelor ce se vor ține prin despărțăminte. La propunerea comisunii economice s'a hotărât tipărirea unei broșuri referitoare la casa țărănească, apoi alta la alimentația țaranului, cu o carte de bucate pentru țărani.

Secțiunea școlară a hotărât publicarea unei biblioteci pentru tineretul dela școlile primare sătești. Ea se va compune din broșuri mici în preț de 4—8 bănuți și vor fi răspândite în ze-

cimi de mii de exemplare pe la școlarii dela sate.

Pentru conferințele populare s'a înscris în buget suma de 2000 de coroane pentru anul viitor. Din rapoartele diferitelor secțiuni s'a văzut că în timpul din urmă conferințele populare s'au înmulțit în măsură îmbucurătoare și ele se îmbunătățesc mereu ca formă și ca fond. Tot mai des află aplicare la aceste conferințe *Skiopiconul* care s'a dovedit un excelent mijloc pentru luminarea poporului și pentru vulgarizarea cunoștințelor folositoare.

În sfârșit aflăm că la »Asociațiunea aradană« se va face propunerea de-a se procura un *Skiopicon* și de-a se ține cu ajutorul lui o serie de conferințe pentru popor. Scopul acestor conferințe va fi *combaterea beției la sate*.

Pactul cu Austria.

— Declarația guvernului. —

Ziarul »*Armee zeitung*« din Viena a publicat în timpul din urmă mai multe articole despre pactul austro-ungar, articole cari se refereau mai ales la ridicarea contingentului militar. Asupra chestiei sulevate a trebuit să se rostească atât guvernul austriac, cât și cel ungar. Ministrul de războiu *Schönaich* a făcut în chestia aceasta declarație Marți, *Wekerle* și *Kossuth* Miercuri. Prim-ministrul *Wekerle* a declarat ferm că acum încă nu poate fi vorba de nici o chestie militară, deci nici de ridicarea contingentului. Aceeaș declarație a făcut-o ministrul *Kossuth*, care a desmîntit totodată știrea ziarului vienez »*Neue Freie Presse*«, care anunțase că transacția cu Austria ar fi deja terminată.

Declarația lui *Kossuth*.

Fiind întrebat despre rezultatul de până acum al pactului austro-ungar și despre contingentul militar, *Kossuth* a declarat întâiu, că e silit a ține oareș-cari rezerve, deoarece ambele guverne nu voiesc să publice încă decisiunile aduse: »Întâiu de toate trebuie să desmint — zice *Kossuth* — știrile răspândite de ziarul »*Neue Freie Presse*«, fiindcă acestea absolut nu corăspund adevărului. Numitul ziar afirmă că

un ministru maghiar ar fi spus, că transacția cu Austria e terminată. Trebuie să de clar că nici un membru al guvernului ungar nu a făcut nici o declarație în privința aceasta. *Transacția cu Austria încă nu e gata*. Și știrile despre cvotă, despre prelungirea termenului de despărțire de Austria până la 1917, sunt combinații fără nici o temelie«.

Despre ridicarea contingentului militar *Kossuth* a zis, că această chestie a încă nerezolvată. Fiind apoi întrebat ce crede despre situația guvernului la toamnă *Kossuth* a zis: »*Situația e grea. Chestiile stau așa, că din motive politice nici nu pot să fac o declarație în privința aceasta*. Cauze de oportunitate mă împedecă a da și cea mai mică clarificare«.

Declarația lui *Schönaich* și partidele maghiare.

Declarația ministrului comun de războiu *Schönaich* a produs mulțumire în sinul partidelor ungurești.

Ministrul de războiu a zis, că guvernul comun poate fi deocamdată și fără contingent și de-aceea chestia nu e actuală. Prin declarația aceasta a liniștit partidele maghiare.

Astfel nemai fiind guvernul ungar silit a înainta camerei proiectul atât de urgent al ridicării contingentului, scapă — cel puțin din partea aceasta — de criză. Cum va fi însă în stare să rezoalve toate chestiile, mai ales chestia croată, vom vedea la toamnă.

Din străinătate.

Franța.

Demisia lui *Picquart*. În ultimele trei-patru zile se vorbește despre eventuala demisie a ministrului francez de războiu, *Picquart*. Acum se telegrafează din Paris, că generalul *Hagron*, șeful statului-major francez, a avut o audiență mai lungă la prim-ministrul *Clemenceau*. Ziarul »*Gaulois*«

Doine cătânești.

Auzită dela tinărul *Vasilii Sav* (Sânmielăușul-rom).

Pe marginea Dunării
Merg trei căprari cu cai,
Cu treisute de husari
Cum n'ai mai văzut sub soare
Husarii din graiu grăiau:
Noi ne-am ruga dlor
Să nu ne șiliască tare
Că căldura asta-i mare
Și picăm de pe picioare
Că zău ne mânâncă
Drumul lung picioarele,
Da și fața pravurile
Și suntem cu greutate
Cu puștile pline 'n spate
Ne lăsați să ruculim
Că vedeți că toți perim
Că zău nouă ne mânâncă
Fuga mare picioarele
Și puștile umerile
Și borneele spatele,
Suntem strânși cu curelele
Sudorile merg pe șele.
Trudă mare ce trudim
Puțină plată avem,
Dac'am sosi la oraș
Dați de știre la dobaș

Ca să bată dobile
S'audă moricile
Cum ne mîncăm zilele.
S'audă părinții
Cum își petrec feciorii
Că slujim neamtu'n dreptate
De doi ani și jumătate
El ne poartă pe câmpie
Ne face de comedie
Ș'acasă nu-i ce trebuie
Pe noi ne poartă gata
Dintr'o țară în alta
Ș'acasă nu-i ce mîncă
Că nu ne putem căuta
Mustra mîncă picioarele
Da și capul trimbițele
Și palmile urechile
Ne sucesc și ne'nvârtesc
Că de noi nu-și bănuiesc
Numa'n paș dac'a smintim
Multe palme dobândim
Neamțul nu-i cu bună treabă
Nu-i milă de cătană,
Il poartă din țară în țară
Cu prefuntul subsuoară,
Il poartă din lume 'n lume
Cu prefuntul lângă sine
Ian când el ne țip'acasă
N'avem nici pită pe masă,

Că el ne țipă iarna
Când e trecută vara,
Dac'am aveà am mîncă,
Săracile cătanele
Mândru 'mpătură hainele,
Le 'mpătură la lumină
Că merg în țară străină
Să nu bage domni vină,
Și le 'mpătură la soare
Că ei merg amăriți tare,
Și le 'mpătură la lună
Că nu merg de voie bună
Și le 'mpătură la stele
Că rămân părinții 'n jele
Că ei merg în altă țară,
Costu-i rău, apa-i amară
Nu-i modru să venim iară,
Înălțate împărate
Pune pace nu te bate,
Că feciori-s tinerei
Nu știu rîndul la război,
Și feciorii s'or urit
Toată ziua cu drumul
Și noaptea cu lagărul,
Nu știu rîndul drumului
Da nici a lagărului
Ci știu rîndul plugului.

Ioan Vereș, inv. gr. or. rom.

Cine suferă?

De stomac, de constipație, de lipsă de poftă de mîncare?

Acela să facă experiență cu apa amară naturală **HORGONY** recomandată de mai multe sute de medici. Înainte de dejun dac'a se ia o jumătate de pahar din apa amară **HORGONY** după una până în două ore își face efectul dorit, și revine pofta de mîncare și starea bună generală. — Apa naturală **HORGONY** nu are gust rău și nu provoacă nici un gust neplăcut. Se poate căpăta în toate prăvăliile cu ape minerale, în băcării și farmacii. La târguiață să se ceară lămurit apa amară naturală **HORGONY**.

Proprietar: **Losér János**, Budapest.

face combinația, că Hagron va fi noul ministru de războiu.

Rusia.

Atentat contra unui ministru. Contra ministrului căilor ferate s'a comis un atentat. Ministrul se află tocmai într-o călătorie de inspecție în jurul orașului Elisabetgrad. Înaintea trenului accelerat, în care călătoreau atentatorii au așezat bolovani colosali, cari siguri făceau să deraieze trenul. Spre noroc mașinistul a putut opri trenul la timp. Cercetările au rămas până acum fără rezultat.

Defraudare de 15 milioane. La întreprinderea pentru trenul transbaicalian s'a descoperit o defraudare colosală: de 15 milioane coroane. O sută de persoane implicate au fost arestate.

Anglia.

Intrevederi între monarhi. Se confirmă știrea, că regele Angliei, Eduard va avea în Marienbad, unde petrece vara, o întrevedere cu împăratul și regele Francisc Iosif I. Pe de altă parte se asigură, că perechea imperială germană va face o vizită mai lungă în Anglia, cu care ocazie monarhii Angliei și Germaniei vor avea lungi întrevederi. Părechea imperială germană va locui în Windsor câteva zile; apoi va pleca la Londra, unde va fi primită, după obiceiul străbun englezesc, în City de lord-mayorul orașului Londra. Această vizită va avea loc, dupăcum asigură zările englezești, numai la toamnă.

Italia și Austria.

Aehrenthal la împăratul Francisc Iosif. Ministrul afacerilor externe al Austro-Ungariei, Aehrenthal, a sosit ieri în Ischl, din Italia, însoțit de ambasadorul Gagern. Azi la 11 va fi primit în audiență la împăratul Francisc Iosif. Aehrenthal va refera despre rezultatul călătoriei sale în Italia, dar mai ales despre întrevederea dela Desio.

Vizita lui Tittoni. Ministrul afacerilor străine ale Italiei va întoarce Joi, în 15 August, vizita ministrului Aehrenthal. În 16 Aug. va avea loc noua întrevedere între cei doi miniștri. În 16 Aug. Tittoni va fi primit de împăratul Austriei în audiență.

Serbia.

Criza. În Serbia tronul e iarăși amenințat. Soartea sârmanului Alexandru și a Dragei încă tot nu e uitată. Armata, care nu e totdeauna cel mai sigur sprijin al regelui Sârbiei, e nemulțumită. Vistiera statului nu e prea plină; avanzările ofițerilor se întâmplă în Sârbia și de aceea cu greu, fiindcă guvernul nu are cu ce să plătească ofițerii. De aici nemulțumirea ofițerilor, mai ales celor mai tineri, cari sperau ca multe să se schimbe prin urcarea lui Petru Karagheorghievici pe tron. Nemulțumirea e mare, fiindcă doi ofițeri înalți au fost avanzați, și aceștia sunt tocmai unii dintre regicizi; Din cauza agitației garnizoana din Belgrad a fost ieri gata pentru orice eventualitate. În statul major se colportează știri despre apropiata cădere a guvernului.

Se vorbește în oraș, că împreună cu ministrul Putnik va demisiona și șeful de cabinet Pasici. Atunci Nicolici ar fi chemat să formeze un nou guvern. Regele Petru a ridicat doi ofițeri înalți, membrii ai conjura-

ției din 1903, la rangul de general. Ofițerii nemulțumiți au ținut o consfătuire. Deși regele însuși s'a întrepus pentru cei doi generali, nemulțumirea crește.

SOCIALE.

Ruga dela Vrani.

În Bănat numele de »Rugă« e bine cunoscut. Nu așa stă lucrul în Ardeal. Ardelenii n'au Rugă (Nedee) nu știu ce-i aceea. Ne place firea vioasă a bănașenilor și felicităm pe ardeleni. Ruga este o petrecere populară ținută la sărbători diferite în deosebite comune — de obicei la serbarea înramului bisericesc — și care însumă pentru neamul românesc o pierdere de zeci de mii coroane pe an.

Nu pe beuturi nici pe mâncări se duc sumele acestea — a mânca și a bea odată în an mai merge dar pe haine de mătase, pe cătrînțe cusute cu aur pe ghețe albe și mănuși scumpe. Iată portul din Vrani. În prima comună românească — căci e una dintre cele mai avute comune — portul nostru pitoresc s'a schimbat pe domnie — pe nemție. — Fetele și nevestele nu mai sunt îmbrăcate ca mamele lor. Ele se apropie din ce în ce de portul »inteliginței«. O singură nevestă cheltuiește pe vestminte la 300—400 coroane. Și asta în fiecare an la sărbătorile mari, dar în special la »Rugă« căci atunci trebuie să aibă ceva nou, ceva ce numai ea să aibă iar celelalte nu. Atunci se adună lume și țară și trebuie să fie bine îmbrăcată. Dacă nu e mătasă de cea mai scumpă — atunci e rău.

Luxul în Vrani și în împrejurime e la culme.

Cei avuți cheltuiesc din buzunar iar cei săraci i-au împrumut. Și pământul românilor cu timpul ajunge proprietatea ovreiului ce ține »aur« pentru cătrînțe. Pofțiți și priviți cărțile funduare. În Vrani zadarnic s'ar pune preoții să predice contra luxului, acolo e așa de înrădăcinat încât l-ar crede de nebun pe oricine care ar combate luxul. Și luxul înaintează întocmai ca o boală lipicioasă. Aici trebuie făcut ceva. Un singur metod este de a pune capăt luxului și anume:

Domnișoarele și damele nu numai din Vrani ci de pretutindeni — să se prezinte totdeauna în costum național între țărâtime. Tot așa — ba mai frumoase și mai drăgălașe vor fi în portul național. Și și atunci se vor putea folosi de avantaj cu figuri chinezești pe el, și vor putea dansa boston și vals etc. E timpul, ca și femea română să joace un rol mai însemnat în afirmarea noastră națională. Luxul s'a produs prin imitație. Natura românei e să maimuțarească ce e străin. Din contactul cu ei le am luat, portul. Dacă poporul va vedea că doamnele și domnișoarele țin la portul nostru original e sigur că va cerca să se apropie cu portul de clasa orașenească. Am văzut la București dame de elită în costum național și Doamne, ce bine le sta.

N'ar strica — ba ar fi de dorit — ca să se facă o propagandă în direcția aceasta căci luxul mare va duce poporul la săpă de lemn. Preoții și învățătorii cu cuvântul iar doamnele și domnișoarele cu fapte să lupte contra înpeștrării portului românesc și contra luxului păcătos.

S. I. Lida.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 18 Iulie n. 1907.

— **Călătoria regelui Carol.** Regele Carol și regina Elisabeta a României, cari petrec acum în Sinaia, vor merge, ca în fiecare an la mijlocul lui August, în străinătate. Trecând și prin Ischl vor fi oaspeții monarhului nostru. Vor sta în Ischl probabil două zile, în cari se vor aranja serbări frumoase acolo, în onoarea lor. Regele Carol voiește să meargă și în vara aceasta la băile din Ragatz, dar mai înainte va consulta un profesor de medicină. Regele se simte absolut bine.

— **Ministrii în vilegiatură.** Cei mai mulți dintre miniștrii unguri și-au început vilegiatura. Kossuth a plecat la Herkulesbad, Günther, ministrul de justiție, la Iglófüred, Wekerle la Dános. Apponyi va petrece vara la Eberhard, Andrassy la Tiszadob.

Întâlnirea țarului cu împăratul Wilhelm. Se confirmă știrea că întâlnirea țarului cu împăratul Wilhelm e de tot sigură. Numai timpul când va avea loc această întrevedere nu e încă satorit. Se asigură că însuși țarul a adus planul întrevederii pe tapet. Se ține în secret, când va pleca țarul din Peterhof.

— **Beneficii pentru distincțiunile acordate de expoziția din București.** Ministrul domeniilor din România a decis să beneficieze de gratuitatea distincțiunilor acordate de expoziție următoarele instituțiuni și persoane: Consiliul comunal din Roma; muzeele din Cernăuți și Suceava; instituțiunile militare; membrii comitetului central al expoziției; membrii juriului, afară de comercianți și industriași; membrii comitetului de organizare străini; președinții comitetelor locale a românilor de peste hotare; președinții de coruri; președintele asociațiunii »Astra«; elevii de Craiova cari au dat reprezentațiuni de gimnastică; cei ce au servit 6 luni în serviciul expozițiunii, persoanele cari au ajutat la serbările și lucrările expozițiunii, însă numai după avizul comisariatului general; societățile de binefacere; delegații de județe la expoziție; corporațiile de meseriași ca instituție, funcționarii statului, învățătorii și membrii clerului; românii de peste hotare; sătenii români din țară și de peste hotare; școlarele; gradele inferioare militare.

Această gratuitate însă nu se aplică pentru medalia jubilară și placheta de colaborator, cari sunt obligatorii și cari se vor plăti cu lei 1.75 medalia jubilară și 2.75 placheta de colaborator.

Vor beneficia de o reducere de 50 la sută din prețul stabilit în tabela de mai jos următorii: cei cari au servit la expoziție mai puțin de 6 luni; artiștii profesioniști (iar nu amatorii), din secția IX (pictură, sculptură, gravuri, etc.); ofițerii, publiciștii și elevii din școli.

Această reducere nu exclude plata medaliei jubilară și a plachetei de colaborator cari sunt obligatorii.

Pentru distincțiunile acordate celorlalte instituții și expozații se vor aplica taxele din tabela următoare: Hors Concours 40; diploma de onoare 25; diploma de aur 20; diploma de argint 10; diploma de bronz 5; placheta de colaborator 5.50; mențiune onorabilă 2 lei; medalia jubilară 1.75.

— **Necrolog.** Ni-se trimite următorul anunț funebrel: Subscriși cu inima înfrântă de durere aducem la cunoștința rudeniilor, prietenilor și cunoșcuților noștri că neuitata soție credincioasă, mamă, noră și cumnată Ana Vilhelmina Costa născ. Blaskovits în 4/17 Iulie a. c. dimineața, după un morb scurt și a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului.

Osămintele scumpei defuncte se vor așeza spre veșnică odihnă în 5/18 Iulie, în cimiterul gr. or. român din F.-Bátor.

După defuncta lăcrămează: Ioan Costa, profesor seminarial, nemângâiatul soț. Vilhelmina Greguss, Ana, Eva și Ileana Costa, ca fiice. Petru Costa, ca socru. Ana, George, Nicolae și Maria Costa, ca cumnați. Veșnică fie amintirea ei:

Trimitem celor rămași în durere condolențele noastre.

— Ieri la orele 6 și jum. seara a încetat din viață, după un morb greu și îndelungat în vârsta fragedă, împlinind abia 17 primăveri, Cațița Cotoc, fiica nemângâiaților Petru și Maria Cotoc din Arad. Defuncta va fi așezată spre veșnică odihnă mâine (Vineri, în 18 Iulie n.) la 4 ore d. a., în cimiterul de jos. Dormi în pace suflet blând!

Intristaților părinți le trimitem condolențe.

— **Deputatul Lázár Zoárd,** care a fost ales la Chișineu contra dlui Russu-Șirianu, face acum turneu prin comunele maghiare și spune ce a isprăvit prin parlament. Ungurii îl primesc cu alaiu. Unde sunt vremurile, când românii primiau cu însuflețire și mai mare pe iubitul lor deputat Russu-Șirianu?...

— **Moartea unui savant croat.** Se anunță din Agram, că acolo a murit profesorul universitar *Iosif Plivecici* în vârstă de 54 ani. Plivecici a fost o mare somitate în materie de drept public în Croația, la a cărui scrieri s'au provocat des în ultima obstrucție parlamentară atât croații cât și ungurii.

— **Podurile de fer peste Murăș din Arad** sunt pe cale a se zidi. După sfortări de ani de zile, orașul publică în fine acum condițiile de întreprindere. Podul din strada Eötvös va trebui zidit gata — conform acestor condiții — până la 31 Dec. 1908. Celalalt până la 31 Maiu 1909.

— **Foc în Arad.** Azi noapte ne-am deșteptat la sunetul trîmbiței pompierilor. Focul eră în str. Sarló. Ardea o casă acoperită cu paie. Focul se vede departe în întunecimea nopții. Un om a ars înlăuntru; brațul i-a fost complect carbonificat. Totuși nu a murit încă. Se crede că focul a fost pus.

— **Răpire de fete în Micălaca.** E un obicei vechiu prin părțile noastre, un obicei «cavaleresc», care nu voiește să dispară: răpirea iubitei. Și ieri avem o dovadă despre aceasta: flăcăul *Mitru Boar*, care s'a întors dela cătanie pe seceriș acasă, și-a răpit iubita, *Florița*.

— **Pe lacul Balaton** a fost un mare vifor. S'au înecat doi oameni.

— **O schimbare.** Revista populară »Țara Noastră«, a fost trecută în editura și proprietatea dlui *Octavian Goga*, iar revista »Transilvania« s'a decis să publice, afară de anale, și text științific-literar.

— **Donațiuni.** Următorii evlavioși creștini din *Merag* au dăruit pe seama sfintei biserici mai multe obiecte: *Costan Istoc*, episcop, a dăruit un ornat bisericesc întreg în preț de 80 cor. *Haidu Todor* altornat în preț de 70 cor., *Teodor Istoc* a legat un Mineiu pentru 8 cor., *Vasile Istoc* a donat o cădelniță în preț de 20 cor. Asemenea primarul *Vichentie Filip* din *B.-Lazuri* a înzestrat sfântul altar cu o cruce pe prestol în valoare de 20 cor. Pentru aceste fapte frumoase, ce de sine se laudă, aducem și pe această cale donațiilor mulțumitele noastre. *Vasile Sala*, inv.

— **Avizăm** pe cetitorii nostri că la numărul de azi al ziarului nostru am adaus ca supliment catalogul cărților apărute în tipografia diecezană gr. or. rom. din Arad: Cărți școlare și diverse.

— **Cercul Willand** continuă a atrage publicul în cel mai mare grad. Programul e bogat și foarte variat. Nu debutează de cât artiști de primul rang. E de amintit că se află doi artiști gimnastici *români*, dnii *Dumitrescu* și *Popescu*, cari fac cele mai grele și periculoase figuri la sul.

— **Teatru electric.** Pe strada *Boczkó*, peste drum de »Boul roșu« a sosit teatrul electric alui *Winkler*. Acest teatru e un cinematograf american, renovat. În tot locul a avut cel mai mare succes, la *Paris* în anul 1900 a fost distins cu *Grand Prix*. Producțiunile se fac după cel mai nou metod. În *Ungaria* aici se poate vedea pentru prima oară.

Tablouri liniștite, asupra ochilor au un efect plăcut.

Curentul electric e condus de mașinaria proprie cu aburi care are o putere de 20 de cai.

Reprezentații zilnice, cu cel mai mic preț de familie.

Deși acuma sunt căldurile mari teatrul nostru totuși este răcoros și plăcut.

Tablouri curate fără oscilare. — Cele mai noi fotografii ale Europei.

Programa pe 18 și 19 Iulie, Joi și Vineri.

1. Regele farfuriei. (De răs). 2. Sfârșitul tragic al unei iubiri. (Tragedie). 3. Flăcările diavolului. (Spectacol). 4. Ochiu pentru ochiu. (Din vieță). 5. Patronul Chiriei. (De răs). 6. Idilă oribilă. (Din vieță). 7. *Revoluția rusească*. (Spectacol istoric). 8. Romanul de amor al *Margaretei* în două părți. (Foarte pătrunzător).

Prețurile: locul I: 60 fil., locul II: 40 fil., locul III: 20 fil.

Mașini și filme totdeauna în mare asortiment se află de vânzare la proprietarul.

Solicită cu părtinire on. public cu distinsă stimă *Winkler Lambert*, proprietar.

— **Nefericire.** Pentru cine e robit cu totul de patima beției, un medicament neîntrecut, ce poate să-l împiedice și desvețe dela aceasta patimă distrugătoare și omoritoare de viață prețuește foarte mult. Atragem atențiunea asupra inseratului farmacistului *Frankl Antal* din *Seghedin*, ce-l publicăm sub titlul »Am fost bețiv.»

— **Nu mai e păr cărunt.** »TINCTOL« (Marca 232) e idealul unui mijloc de a vopsi părul, care dă părului cărunt de pe cap și barbei peste câteva minute luciul părului tinăr și culoarea naturală avută, blondă, blondă-închis, brunetă sau neagră.

»TINCTOL« este un preparat absolut nestrucios, constă dintr'un singur lichid și folosirea e nu se poate mai simplă. Cu un piepten des înmuiat în acest lichid se piaptăna părul și culoarea părului e dată, care rămâne permanent în câteva minute uscându-se pe păr.

La comande se roagă indicarea culorii cerute. Prețul unei sticle cu descrierea folosirii în 4 limbi este 3 coroane.

Se capătă la fabricantul *Friedrich Radda*, farmacist în *Pancsova*, *Ungaria-de-sud*.

Magazină permanentă la *Jos. von Török*, farmacist în *Budapesta*, *König utca*.

Cura lui dr. P. Opre.

S'a scris în mai multe rânduri în foile din *Arad* despre rezultatele frumoase, la care a ajuns cura dlui *Opre*. Fiind acum din mai multe părți întrebați despre esența curei d-ului *Opre* pe baza dovezilor câștigate comunicăm următoarele:

Cura lui *Opre* e o specialitate unică în felul ei. Recrează întregul corp. Prin hotărâta mișcare, folosirea a mai multor gradații de apă prin spălări și scaldări accelerează circulația sângelui. În urma acesteia se naște în trup materie nouă. Materia nouă prin gimnastica liberă o așează acolo, unde are trupul lipsă de ea.

Toată procedura aceasta atinge trupul numai plăcut. Cura tendeează îndeosebi și are menirea ca toți indivizii, cari se folosesc de ea să ajungă la culmea sănătății. La acel grad, că întregul trup să fie înzestrat cu puterea fizică a musculaturii.

Dl *Opre* în epistola de convocare a frunțașilor din *Arad* adresată către dl *Lócs* asesor la magistratul din loc a delineaat cura sa în următorul mod:

Materia grasă, care se afiă pe corpul omului se poate prelucra, ca să fie transformată în mușchi. Pe de altă parte și organismele zdruncinate ale oamenilor slabi se pot transforma cu încetul, prin înnoirea țesăturilor, lucru înțet în materie musculoasă.

Omul umblând pe multe cărări ale vieții poate să atragă asupra-și o mulțime de boale. Științele medicale împart aceste boale în diferite categorii. Urmărind teoria aceasta medicii tratează pe oameni după felul boalelor lor. Aceasta e greșit.

Priesnitz urmărind metoda aceasta pune pe diferite părți ale organelor comprese.

Kneipp, vestitul patron al celor bolnavi se ține și el de metoda aceasta; folosește diverse metode de vărsături cu apă rece, umblatul prin iarbă cu picioarele goale, etc.

Pe timpul din urmă *I. Müller* are o metodă nouă, o compoziție a metodei *Kneipp* și a gimnastice. Această metodă e însă a se recomanda numai persoanelor sănătoase.

Afară de *Müller* și englezul *Sandow* servește cu o metodă, care ținde a desvolta mușchii: metoda funia de gumă. Dar și aceasta e numai pentru oamenii sănătoși.

Așadar *Priesnitz*, *Kneipp* și știința medicală se îndestulesc cu aceea, că ajută la însănătoșarea unui singur organ. Metodele *Müller* și *Sandow* nu întăresc decât pe oamenii absolut sănătoși. Metodele cele trei amintite mai întâiu, servesc numai bolnavilor parțiali, cele două amintite în urmă se ocupă numai cu oamenii sănătoși.

Metoda dr. *Petru Opre* împreună toate calitățile metodelor, despre cari e vorba. Aceasta trebuie să devină o metodă la îngrijirea oamenilor bolnavi, sine qua non.

Cea mai bună și frumoasă dovadă, ne arată în modul cel mai clar admirabila metodă *Opre*, este cazul, pe care l-am publicat deja în ziarul nostru. Cazul acesta atât de ilustrător l-a descris însuși bolnavul însănătoșat, *Kovács Miklós*, cu mâna proprie. Iată pe scurt cazul acesta unic în

felul său: Dr. *Kovács Miklós* suferea de ani de zile de uscarea șirei spinărei. Mai mulți medici experți, ca *Hubay Pál* și *Paskós Gábor* (în *Chișineu*) și *Joanovits Sebő* (din *Budapesta*) au constatat boala aceasta nevindecabilă, la pacient. Dl *Opre* l-a curat numai două luni și jumătate și bolnavul, care a trebuit să îndure cele mai teribile suferințe, a devenit sănătos. Când *Kovács* a venit la Dr. *Opre*, de-abea își putea mișcă corpul. Acum umblă, fără ajutorul nimănui, răzimat pe baston, la preumblare în parcul *Baross* și în păduriță. Cura dlui *Opre* l-a scăpat dela moartea așa zicând sigură.

Cine știe, ce boală gravă e uscarea șirei spinărei, va putea aprecia meritele dlui *Opre*. Au recunoscut-o mulți bărbați experți și dătători de ton.

Un caz mai nou al e dlui părinte din *Curticiu* *G. Mladin*. El suferă de mai mulți ani de durere de pept, de ochi și urechi. În anii trei din urmă a cercetat mai multe băi dar fără rezultat. Se folosește de cura dlui *Opre* de 40 de zile numai și se simte de tot mai bine.

Înainte de ce venise la *Opre*, nu putea dormi, nu știă merge, tușia foarte rău. Acuma doarme și mănâncă bine.

Trupul întreg i-s'a întărit. Cu urechea aude mai bine. Ochi cari ani de zile îi erau inflamați în toată ziua acum îi sunt eurați.

Ultime informațiuni.

Podul dela *Branicica* aruncat în aier.

Atentat contra trenului accelerat.

Răsbunare politică a românilor.

Din *Deva* vine vestea unui îngrozitor atentat cu dinamită. Făptuitori necunoscuți au așezat dinamită la podul dela *Branicica*, care a explodat, un moment în urma trecerii acceleratului peste pod.

Amănuntele pe cari le-am primit sunt următoarele:

Deva 18 Iulie. Podul de fer ce trece la *Branicica* peste *Murăș* a fost aruncat în aer azi noapte cu dinamită. Explozia a urmat câte-va clipe în urma trecerii acceleratului Nr. 602 care a plecat din *Budapesta*, încărcat cu 400 voiajori. Explozia a fost teribilă. Partea dinspre răsărit a podului s'a prăbușit total, iar șinele au sburat la o depărtare de cincizeci metri. Călătorilor și trenului nu li-s'a întâmplat nimic, dar marea presiunea atmosferică l-a împins puternic înainte. Trenul s'a oprit apoi. O panică de nedescris s'a produs între călători.

Avizate fiind, autoritățile au descins la față locului, unde au constatat că s'a făcut un atentat cu dinamită. Autorii se 'nțelege sunt necunoscuți, presa ungurească își dă însă expresie bănelii, că ar fi o răsbunare politică a românilor la mijloc.

Poșta Redacției.

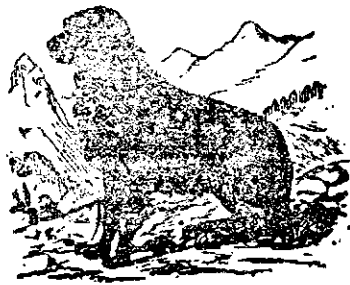
Amos Botezan Ardelean, *Marczloh*. Poezia e slabă, trimite altele mai bune și le vom publica cu plăcere. Mai scrie-ne cum petreceți pe-acolo.

Sălădie Olar, *Curtacheriu*. Cele de sus îți sună și d tale. Noi publicăm bucurosi doine cătănești, dar trimite-ne celelalte, doar vor fi mai bune. Cu lege poezii populare din părțile d-voastre și ni-le trimite. *Noroc*.

Redactor responsabil *Ioan N. Iova*.
Editor-proprietar *George Nichin*.

Antonie Karátsonyi

ARAD, Strada Hunyadi (colt).

La „Cănele negru“.

băcănă sa bine asortată

cu tot felul de mărfuri și anume:

● droguerie, specerie și coloniale. ●

Prețurile cele mai moderate.

Sprîjiniți pe comerciantul român!

Anunț.

Am lipsă de un învățăcel, care să aibă cel puțin etatea de 14 ani, să fie de naștere român și să știe vorbi, ceti și scrie românește și ungurește.

Vasilie Ciorogariu,
comerciant,
Român-Péeska

Trei tineri români doi învățăceli și un sodal

care posed și limba maghiară și germană se primesc momentan în prăvălia mixtă a subscrișului.

Dintre învățăceli vor fi preferiți cei cu 1—2 clase gimnasiale.

Zam (comitatul Hunedoarei).

Alexandru Petroviciu,
comerciant.

Iun. Hepp Gyula

— LIPPA. —

Recomandă asortimentul lui de diferite pieluri, anume opinci recunoscute de locuitorii români din ținuturi veche.

— FIRMA FONDATĂ LA ANUL 1860. —

Cântarea înaltă sufletul!

GEORGE DIMA: Cele mai frumoase compozițiuni de caracter bisericesc și lumesc pentru cântare și pian, coruri mixte și de bărbați etc. ale acestui măestru al muzicii au apărut la H. ZEIDNER în Brașov. Catalog gratuit!

În aceeași librărie este un sortiment bogat în cărți literare românești, de utensilii pentru scris și desen, deposit de hârtie, și despre aceste se află catalog, care se trimite gratuit.

Cel ce dorește a avea

RACHIE

— ieftină, —

FĂRĂ CĂZAN

acela să-și procure dela comerciantul Radovan Popovits, în Ujvidék,

— CARTEA —

din care poate învăța cum să facă toate răchiurile și cum manipalarea vinurilor.

Prețul acestei cărți e 6 cor.

Tot așa vând materialul necesar cu praf cu tot.

Prețul pentru 100 litre 8 cor.

Am fost bețiv în totdeauna până ce n'am folosit medicamentul contra beuturii lui Frankl Azi mă în torc cu scârbă dela orice beătură spirțuoasă. K. M. casa p. Acest medicament n'are nici gust, nici miros. Se poate pune în ori și ce beătură spirțuoasă. Sănătății nu-i stricăcios. Un flacon întreg 5 coroane. Acest medicament nu se poate procura și nu se poate căpăta nicăiri, decât în farmecia lui

FRANKL ANTAL
(Szeged, Felsőváros nr. 20)

Atenție!

Bucurie în fiecare casă,

unde se folosește apărătorul de stomach patentat „Takáts“ fiind că acolo nu este boală, împedcând acest apărător nu numai boalele provenite din răceală stomacului, ci oprește momentan și sgârçuirile de stomach, diarea, ș. a. efectul îi este momentan, omoară boale de stomach în germen.

Mai ales vara este indispensabil pentru ori și cine nu numa petru cei cu boală de stomach fiindcă ne încălzim adesea, noaptea ne răcorim curând și cu ocazia băilor răcirea stomacului e așa des și sgârçuirile provin așa des încât acest apărător este indispensabil în fiecare casă.

Să și-o comande dar toți cei cărora le e scumpă sănătatea, fiind recunoscut și de medici și o adeverește și multele scrisori de mulțumită.

Pentru bărbați sau femei nr. I, care este potrivit pentru cei mai mulți 3 cor. nr. II, pentru cei cu statura foarte înaltă 4 cor. Pe lângă trimiterea banilor și 40 fil. porto, sau cu rambursă expediază inventatorului:

Adresa: Takáts Dániel, Nagyvárad, Sorompó-utca nr. 2.

Portretul

dului Alexandru Vaida-Voevod

lucrat frumos în autotipie se capătă la administrația »Poporul Român«, Budapesta, VII., István-ut 11. Prețul pe carton tare, satinat, e numai 50 bani bucată plus 10 bani porto.

Pentru a mulțumi și gusturile cele mai rafinate, s'a seos și ediție pe o hârtiechromo, lipită de un elegant carton verzui. Prețul acestei ediții este de 1 cor. bucată 10 fil. porto.

S'au dat în lucrare și se primesc deja comande pentru portretele d-ilor

Teodor Mihali

Președintele Partidului Dietal al Naționalităților.

Coriolan Brediceanu

fruntașul deputat al Bănătuului.

Vor ieși pe rând și portretele celorlalți domni deputați.

Veritabila alifie de plante ▶▶▶ pentru rane! ◀◀◀

Cea mai bună pentru orice rane cât de vechi, umflături, reumă și alte atacuri. Prin efectul alinător ce-l are iutrece ori care alta preparație.

Prin încercarea de mai mulți ani este recunoscută de escelentă și mulți oameni sunt recunoscători acestei alifii de plante, recăpătându-și sănătatea.

În ori și care casă este indispensabilă ca doftorie de casă.

Singura provăzută cu marca »Mântuitorul«, este veritabilă.

Se poate căpăta în farmacia la „Mântuitorul“, a lui

Lukács Ferencz

— în MAKÓ. —

Prețul unui borean 1 cor. 50 fil. La comande de 3 boreane, câte 1 borean costă 1 Cor. 35 fil.

SCHWALB KÁLMÁN ÉS TÁRSA

:: FABRICĂ DE CEASORNICE DE TURN ::

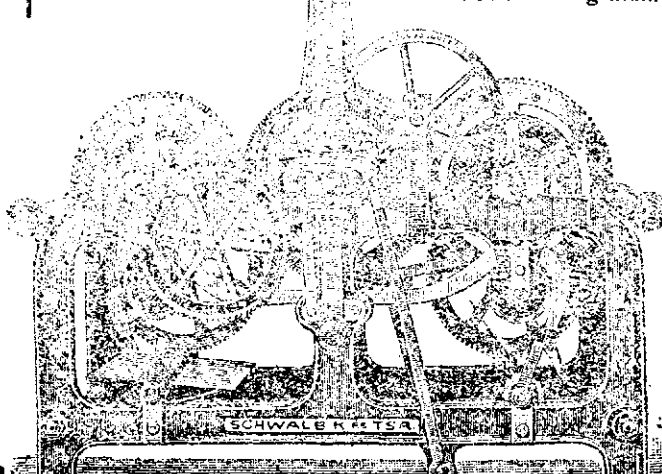
BUDAPEST

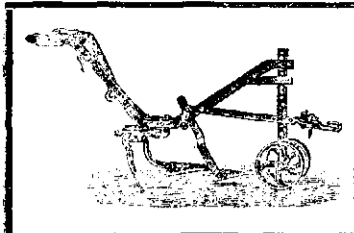
Dembinszki-u.
32. sz.

Telefon nr. 63-47.

Expoziție permanentă de ceasornice de turn. Privilegiu excepțional. Nenumărate adrese de recunoștință și „distingiune“.

— Preliminar gratuit.

Pressa de vin patent continuativă a lui NEUKOMM

„Archimed“ pentru mână și de mână cu mașina, profitul mustului e de 80—90%, Aparat de pasteurizat, Aparat patentat de cognac al lui Neukomm, Căldare de vinars Neukomm pentru comină (Trestler), drojzii, prune și alte poame, Pompe de vin portative pentru un conduct (maș) de 1 1/2 zol Cor. 120—.

Nou! Tăietor de butuci de viță indispensabil Nou! la tăiatul viței, Aparat patentat al lui Neukomm pentru mobilitarea viței arătru pentru vie, **Pumpe de fântâni**, Moară de struguri, Mașină de cules boabele de struguri, **Sondă pentru fântâni artezice**, Apă sănătoasă de beut și apă bună pentru folosire din isvoare adânci, prin sondă precum și cognac bun vechi reco-

mandă **Nal. Neukomm's Söhne** — fabrică de mașine și arămur — în VERSEZ (Ungaria de Sud).

— Struguri de masă și oltii de vie (Schnittreben) de 120 de specii noile sunt în fiecare toamnă de vânzare. — CERETI LISTA DE PREȚURI.

Filială în T.-Recaș.

Filială în Buziaș.

Expositură în Toracul-mic.

„TIMIȘIANA“

instituit de credit și economii
societate pe acții în Timișoara.

Anul întemeierii 1885. : : : Depuneri : : Cor. 2.500.000.
Capital de fond Cor. 600.000. Fond de rezervă Cor. 200.000.

Primește depuneri spre fructificare și dă deponenților 4 1/2 %^o, după depuneri peste 20000 cor. cu abdicere de 90 zile 5%^o interese netto. Darea de venit după capitalele depuse o plătește institutul separat.

Depuneri până la 5000 cor. se pot ridica și se plătesc fără abdicere. Depuneri și ridicări se pot face pe cale postală. și se expediază franco.

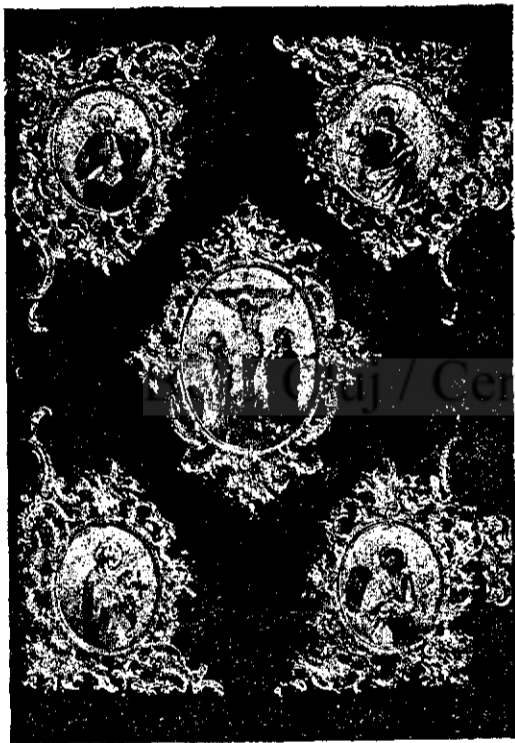
Escomptează cambii cu 6%—8% interese.

Tot asemenea, acordă credite hipotecare precum și amortizaționale în modul cel mai culant.

Direcțiunea institutului.

Abonați!

„Cantorul Bisericesc“

opul învățătorului G. Bujigan; abona-
mentele se mai pot face, la adresa au-
torului: în Arad str. Deák Ferencz 20.
Cel mai practic, cel mai bun, cel mai
folositor și cel mai bogat op bisericesc.

BRAUN ANTAL

cel dintâi pregăitor de instrumente din Ungaria sudică.

Temesvár (Belváros), Jenőherczeg-u. 14, (casa propr).

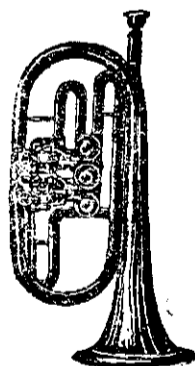
Furnisorul alianței trenurilor de stat. Furnisorul nenumăratelor orchestre particulare, a pompierilor, de teatru, școalelor de oras, precum și a mai multelor instituții școlare.

Mare asortiment de vioare, harmonici, de cimbale, construcția cea mai bună toate pregătite în atelierul meu, precum și instrumentele recunoscute bune de aramă, lemn și alână.

Magazin de tot felul de vioare originale italiene, franceze, maghiare, germane și violoncele. Tot felul de opuri muzicale.

Reparaturi se efuluesc grabnic și punctual.

Instrumente vechi cumpăr sau schimb cu altele. Tot felul de instrumente pentru organizații de orchestră. Prețurile cele mai moderate. — Catalog ilustrat se trimite gratuit și nefrancaț.

Unde se poate mai bine și mai ieftin cumpăra? la MITA PERINACZ

Unde se poate căpăta
Unde se poate căpăta
Unde se poate căpăta
Unde se poate căpăta

Cinei mai solid? Mita Perinacz.

Undei prăvălia lui Mita Perinacz? în Pancsova

Telegram-adres: PERINACZ Pancsova nr. 35.

toate lucrurile trebuincioase în biserici? la Mita Perinacz.
baldahine, prapori, policandre, șfesnici și candelu? la Mita Perinacz.
steaguri trebuincioase pentru societăți a cântăreților? la Mita Perinacz.
ciasuri pe părete? la Mita Perinacz.
ciasuri pentru buzunar, de aur și argint? la Mita Perinacz.
cias bun pentru buzunar cu 5 corosne? la Mita Perinacz.
lanțuri de aur, inele cercei și medalii? la Mita Perinacz.
Șmuc pentru mirese? la Mita Perinacz.
obiecte din diamant și Brilliant? la Mita Perinacz.
farfuri de arjint și arjint de China? la Mita Perinacz.
alte obiecte făcute de arjint și argint de China? la Mita Perinacz.
icone rusece? la Mita Perinacz.
mașini de cusut? la Mita Perinacz.
oglinde de tot soiul? la Mita Perinacz.
rate lunare? la Mita Perinacz.